

„'t Seghen Waert”

Kwartaalblad van het Historisch Genootschap

Oud Soetermeer

opgericht 12 januari 1949

10e jaargang, nr 3
juni 1991

' T S E G H E N - W A E R T

Verenigingsblad van het
Historisch Genootschap Oud Soetermeer

10e jaargang, nr 3

juni 1991

Dagelijks Bestuur:

Voorzitter: C.A.L.van Wieringen, Mauritsstraat 10,
2712 CW, tel.163764
Secretaris: Henk Windmeijer, Herikerberg 86,
2716 EX, tel.211119
Peningmeester: A.C.Mellema, Herenwaard 45,
2716 XR, tel.515684
Postbank nr: 4788145 t.n.v. Hist.Gen.Oud Soetermeer

Ledenadministr.: A.van Noort, Mauritsstraat 8,
2712 CW, tel.163559

Redactie
verenigingsblad: Mw C.J.Moerman-van Voorst, Irenelaan 15
2712 CC, tel.163487
A.van Noort, Mauritsstraat 8,
2712 CW, tel.163559
H.Windmeijer als schakel met bestuur

Public Relations: Linda Vrouwenfelder, Heijermanshove 147
2726 AG, tel.212635

Contactpersonen werkgroepen:

Archeologische Patrick van Domburg, Voorweg 162,
werkgroep (AWZ): tel.517058
Genealogie en Marjolijne Vijverberg,
heraldiek: Stekelbaarssloot 35, tel.316552
Sprekend E.W.van den Burg, Fred.Hendriklaan 32,
verleden: tel.164858
Archiefonderzoek: Ronald Grootveld, Glanswit 33,
tel.611720

Historisch Museum 'T Oude Huis:

Conservator: Hilje Wolfson, p/a Dorpsstraat 7,
2712 AB, tel.164735 (dagelijks van 9-16)
Openingstijden: woensdag, zaterdag, zondag van 13-16 uur

Van het bestuur

Ledenbestand

We verwelkomen in dit nummer weer vierentwintig nieuwe leden, waardoor het totaal nu (3 mei) 746 bedraagt. Willen we dit jaar nog het achthonderdste lid kunnen inschrijven, dan moeten er dus nog minimaal netto -dus rekening houdend met afschrijvingen door verhuizen, overlijden enz.- 52 bij komen. Dat moet m.i. haalbaar zijn.

De nieuwe leden zijn:

A.Bruggeman, Vreebos 57
P.J.v.d.Burg, Mokkabruin 19
H.Buurman, Lemelerberg 28
Mevr.J.E.Duiverman-Becker, Piet Bakkerhove 63
Mevr.J.M.Groenheyde, Molenstraat 19
Mevr.A.van Holst, Schoutenhoek 114
J.Horters, Rijnlandstraat 94, Leidschendam
G.Kneppers, Jan Hoornstraat 98
Mevr.M.J.Korbijn-van der Velden, Kastanjeplein 3
J.R.Kromkamp, P.C.Boutenshove 17
A.van Leeuwe, Weteringdreef 127
A.J.J.van Leeuwen, C.van Eerdenstraat 33
P.C.Lugtigheid, Eerste Stationsstraat 170a
P.Molema, Astertuin 9
Marianne Nijhuis, Disneystrook 39
Mevr.H.W.Philippo, Elburgmeen 3, Harderwijk
Magda Post, Jachtwerf 23
W.Posthuma, Schoutenhoek 195
A.Sluiser, Scheveningseweg 113, Den Haag
J.A.van Steenderen, Gerard Doustraat 2
A.L.Stienstra, Zegwaartseweg 144
J.L.B.Switzar, Van der Aapad 2
Mevr.A.Vlek, Graaf Janstraat 42
H.J.van der Vooren, Wolfertstraat 8

#####

Contributie-betaling

Ondanks de met het januari-nummer toegezonden accept-girokaarten en een hernieuwd verzoek-tot-betaling in het april-nummer zijn er nog ruim honderd leden, die tot nu toe hun contributie niet hebben betaald, hoewel de uiterste betaaldatum van 1 april reeds weken is verstreken.

In vermoedelijk alle gevallen is de oorzaak: vergeten, maar toch komt het elk jaar voor, dat een -gelukkig zeer beperkt- aantal leden in december bedankt zonder over dat jaar hun contributie te hebben betaald; maar wel na vijf maal dit verenigingsblad -voor hen dus gratis- te hebben ontvangen. Zo'n handelwijze vindt het bestuur bepaald niet leuk. Vandaar het besluit om geen september- en/of decembernummer meer toe te zenden vóór de contributie is voldaan. Na betaling worden ze natuurlijk alsnog toegezonden, hoewel dat of extra tijd van de bezorgers of extra porto kost.

Als herinnering nog even:

- a. contributie (minimaal f.20,00), te voldoen op postbanknummer 3426901 ten name van Hist.Gen.Oud Soetermeer, onder vermelding van 'contributie 1991'; een hoger bedrag wordt zeer op prijs gesteld (de gemiddelde bijdrage is op het ogenblik f.22,75);
- b. bijdrage A.W.Z. (vrijwillig) op postbanknummer 4894624 ten name van Oud Soetermeer A.W.Z., onder vermelding van 'donatie 1991' (de gemiddelde bijdrage is momenteel f.6,63).

#####

Kopij voor het september/oktober nummer is dagelijks hartelijk welkom bij:

mevr.C.J.Moerman-v.Voorst, Irenelaan 15, 2712 CC ZOETERM.
De uiterste inleverdatum is **zaterdag 17 augustus**.

#####

Excursies

Zaterdag 8 juni 1991

In de buurt van Arnhem worden enkele kastelen bezocht. Het reisschema is als volgt:

- vertrek om 8.00 uur van hoek Oranjelaan/Marijkestraat
- bezoek aan kasteel Doorwerth te Doorwerth
- lunchpauze
- bezoek aan kasteel Doornenburg te Doornenburg
- gelegenheid ergens gezellig te wandelen en/of te winkelen
- aankomst in Zoetermeer plm. 18.00 uur.

De kosten bedragen f. 25,00 per persoon. Dit bedrag s.v.p. storten op Rabobank nr 16.01.12.109 ten name van Oud Soetermeer, met vermelding van 'excursie kastelentocht'. Het postbanknummer van de bank is: 580870.

Zaterdag 6 juli 1991

Bezoek aan het Boonkwekerijmuseum te Boskoop, Reyerskoop 45. In dit museum is veel te zien op het gebied van de boonkwekerij: oude gebruiksvoorwerpen, een tuin met oude rozen, de boxus (een palm) in allerlei vormen.

Wij worden om 14.00 uur in het museum verwacht en reizen daar op eigen gelegenheid naar toe. Voor wie met de groep wil fietsen: vertrek om 13.00 uur van het Oude Huis. Autorijders, die iemand willen meenemen, gelieven zich tevoren te melden bij de heer Van Wieringen, tel. 16 37 64, evenals zij, die geen vervoer hebben.

De toegangsprijs bedraagt enkele guldens, of gebruik uw MUSEUMJAARKAART.

Zaterdag 17 augustus 1991

Op zaterdag 17 augustus sluiten we ons aan bij het Kerkepad van de NCRV naar Mechelen in België.

Mechelen is een oude stad met veel historische gebouwen, o.a. het Stadhuis in de voormalige Lakenhal, het Bisschoppelijk en het Stedelijk museum. Er zijn drie kerken opengesteld: de Sint Rombouts kathedraal, de Sint Kathelijne kerk en de Sint Pieter- en Pauwelskerk.

Het reisschema is als volgt:

- vertrek om 7.30 uur van hoek Oranjelaan/Marijkestraat
- aankomst Mechelen plm. 10.00 uur

- vertrek uit Mechelen 16.30 uur
- aankomst in Zoetermeer plm. 19.00 uur

De kosten van deze excursie bedragen f. 30,00 per persoon. Dit bedrag s.v.p. storten op Rabobank nr 16.01.12.109 ten name van Oud Zoetermeer, met vermelding van 'excursie Kerkepad'. Het postbanknummer van de bank is: 580870.

#####

Toelichting op de activiteitenkalender

De belangstelling voor oude films op dinsdag 23 april j.l. was zo overweldigend groot, dat voor verschillende leden die avond geen plaats beschikbaar was. Er wordt nu een herhaling gegeven op woensdag 22 mei in de Graanschuur, Dorpsstraat 74 a. Het bestuur hoopt hiermee de teleurgestelden tegemoet te komen. De voorstelling begint om 20.00 uur.

Op woensdag 25 september geeft Drs.J.J.Oudenaarden een lezing over koning-stadhouder Willem III. Deze werd geboren in 's-Gravenhage in 1650, trouwde met Maria II Stuart en overleed in 1702 in Hamptoncourt. De lezing vindt plaats in de grote zaal van De Morgenster, Nassaulaan om 20.00 uur.

Let op: de geplande lezing met dia's van oud en nieuw Zoetermeer vindt niet plaats op dinsdag 29 oktober, maar op woensdag 30 oktober. De geplande lezing met dia's over het verleden van Delft wordt verschoven naar woensdag 6 nov.

#####

A c t i v i t e i t e n k a l e n d e r 1 9 9 1

- woensdag 22 mei: Herhaling vertoning oude films; De Graanschuur, Dorpsstr.74a, 20 uur
- dinsdag 28 mei: Ledenvergadering; Morgenster, Nassaulaan, 20.00 uur
- zaterdag 8 juni: Excursie: een kastelentocht in de omgeving van Arnhem; vertrek 8 uur
- zaterdag 6 juli: Excursie: boomkwekerijmuseum, Reyerskoop 45, Boskoop; daar aanwezig om 14.00 uur
- zaterdag 17 augustus: Excursie: Kerkepad Mechelen, België; vertrek 7.30 uur; paspoort!
- woensdag 25 september: Lezing over koning-stadhouder Willem III, Drs.J.J.Oudenaarden; Morgenster, Nassaulaan, 20.00 uur
- woensdag 30 oktober: Dia's van oud en nieuw Zoetenmeer, heren Klos en Van Wieringen; Kruispunt, Osyiaan 2, 20.00 uur
- woensdag 6 november: Lezing met dia's over 'Het verleden van Delft'; Morgenster, Nassaulaan, 20.00 uur
- woensdag 11 december: Ledenvergadering; Morgenster, Nassaulaan, 20.00 uur

#####

LEDENVERGADERING

Hierbij nodig ik u uit voor de voorjaars-ledenvergadering, die wordt gehouden op dinsdag 28 mei a.s. in de zaal van de Morgensterkerk aan de Nassaulaan (wijk 12).
Aanvang van de vergadering 20.00 uur.

AGENDA

1. Opening door de voorzitter.
2. Mededelingen van het bestuur.
3. Verslag ledenvergadering 18 december 1990 (zie blz.23).
4. Vaststelling jaarrekening en jaarverslag 1990.
5. Verslag kascommissie.
6. Benoeming kascommissie voor 1991.
7. Bestuursverkiezing.

Dhr. van der Kolk treedt af volgens rooster. Hij stelt zich herkiesbaar voor een komende periode van drie jaar. Aftredende en niet herkiesbaar zijn mw. Vrouwenfelder en dhr. Mellema.

Het bestuur stelt als kandidaten de heren S. Paul en P.M. Wester. Namens de werkgroepen mw. S. van Mil en dhr. E.W. van den Burg.

Andere kandidaten kunnen tot voor aanvang van de vergadering bij het bestuur worden aangemeld.

8. Rondvraag.
9. Sluiting.

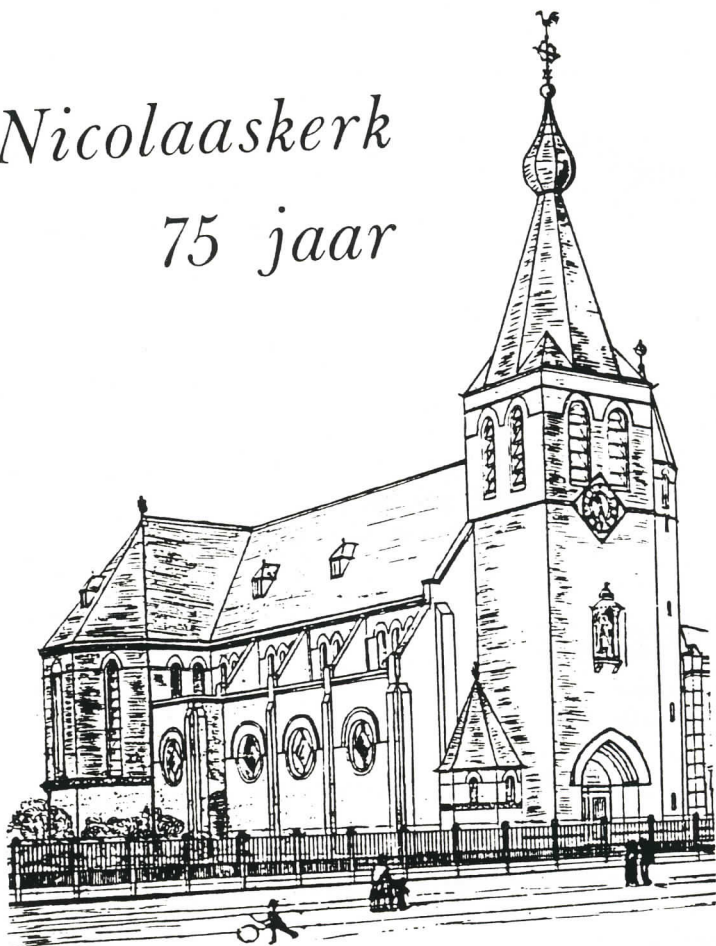
Als de tijd één en ander toelaat zullen na de pauze een aantal dia's worden vertoond in het kader van de lopende bakkerstentoonstelling.

Dit onder de titel "van Graan tot Brood".

De jaarrekening is ter inzage vanaf 15 mei in 't Oude Huis en voorafgaande aan de ledenvergadering.

H. Windmeijer, secretaris

Nicolaaskerk
75 jaar

75 JAAR NICOLAASKERK

De Nicolaaskerk aan de Dorpsstraat viert dit jaar een jubileum, namelijk het 75-jarig bestaan.

In het kader van dit jubileumjaar vindt een groot aantal activiteiten plaats. Momenteel wordt de kerk door een gespecialiseerd bedrijf (Geers uit Voorburg) van boven tot onder schoongemaakt en de schilderijen gerestaureerd. Bijna niemand wist dat het plafond hemelsblauw was.

In 1962 is het priesterkoor ingrijpend veranderd. De schilderijen werden van de muren getrokken of verdwenen onder een laag verf. Een deel van de schilderijen wordt weer gerestaureerd, met name op de muren achter het altaar. Dit kost natuurlijk geld en sinds maart wordt een actie gehouden, waaronder een LOTERIJ met meer dan honderd prijzen, beschikbaar gesteld door het Zoetermeerse bedrijfsleven. Mocht u belangstelling hebben voor loten à f.2,50, dan kunt u terecht bij het parochiebureau Dorpsstraat 26, de RK-wijkkerken en de heer C.van Wieringen (tel.16 37 64). De trekking vindt 6 juni plaats.

In juni moet het werk in de kerk klaar zijn. Die maand vindt een groot aantal jubileumactiviteiten plaats, waar meer mensen dan alleen rooms-katholieken aan kunnen deelnemen en van kunnen genieten.

Activiteiten juni 1991

Speciale door **koren** opgeluisterde (eucharistie)vieringen worden de gehele maand gehouden op zaterdag 19.00 uur en zondag 11.00 uur.

14-16, vrijdag-zondag TENTOONSTELLING:

* Tentoonstelling 'Onder moeders paraplu; de H.Nicolaaskerk 75 jaar centrum van geloofsgemeenschap'.

* vr 20.00-21.30, za 10.00-16.00, zo 13.00-16.00.

* plaats: Nicolaaskerk, Dorpsstraat 24.

* bijz.: de tentoonstelling zal licht doen spreiden over de bouw van de Nicolaaskerk en de vele organisaties onder de paraplu van pastoor en kerkbestuur; daarnaast zullen vele kerkelijke gewaden en liturgische voorwerpen te zien zijn; folders met uitleg zijn beschikbaar.

* Een feestbundel over 75 jaar Nicolaaskerk is dan beschikbaar, evenals een set prentbriefkaarten; de jubileumbundel bevat een stuk over de geschiedenis van het

kerkgebouw, de restauratie en bevat vele bijdragen van (oud)pastores en parochianen.

16, zondag **INFORMATIEMARKT:**

- * De vrijwilligersgroepen uit de gehele parochie presenteren zich aan elkaar, aan de parochianen en andere belangstellenden.
- * zo 12.-16.00.
- * plaats: WESP-gebouw, te bereiken via de Nicolaaskerk, Dorpsstraat 24.

22, zaterdag **FIETS-'KERKEPAD':**

- * fietstocht langs de Zoetermeerse (RK)kerkgelegenheden en die van Zoeterwoude en Stompwijk, waarmee de parochie lange tijd was verbonden; de kerken worden opengesteld voor parochianen en andere belangstellenden.
- * za 10.00-17.00.
- * plaats: vertrek vanaf het plein voor de Nicolaaskerk, Dorpsstraat 24, tussen 10.00 en 14.00.
- * bijz.: fietspuzzeltocht met prijzen; twee routes van circa 15 resp. 35 kilometer; alle deelnemers krijgen bij de start een aandenken.

23, zondag **KORENMIDDAG:**

- * Vier koren uit de Centrumwijk geven een uitvoering: St. Caecilia, Dakonipar, Mi. Segua en de Zoetermerels.
- * zo 14.00-16.00.
- * plaats: Nicolaaskerk, Dorpsstraat 24.

#####

Kopij voor het september/oktober nummer is dagelijks harte-
lijk welkom bij:

mevr.C.J.Moerman-v.Voorst, Irenelaan 15, 2712 CC ZOETERM.
De uiterste inleverdatum is **zaterdag 17 augustus**.

#####

W e r k g r o e p G e n e a l o g i e

Bijeenkomsten van de werkgroep:

Vergader/werkavond op 10 juni 1991; inloopavond op 16 juni 1991; beide avonden in 't Oude Huis, 20.00 uur.

Voor tussentijdse vragen kunt u terecht bij Marjolijne Vijverberg-Kalkema, Stekelbaarssloot 35, tel. 31 65 52.

In een van de nummers van 'Van Vlaamse Stam', het blad van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, stond de volgende karakterschets van De Genealoog:

In 't vrijgevochten eenzaam uur, tast hij geduldig, onverdroten, naar de wortels van zijn naam, onder de boom met al zijn loten.

En wat hij zoekt en achterhaalt, tot dan toe ongeweten, niet bemind, geeft hem een onvervulde vreugd om oude data die hij nu pas vindt.

Zo rijzen uit een grijs verleden, eindloos rijen oude folianten. Liederen van eigen vlees en bloed; grote mensen, kleine mensen, al verwanten.

In 't schrijden van de feiten, honger, ziekte, schisma, strijd, ziet hij de trage stoet der zijnen, aan het haardvuur van de tijd.

Zij hebben zoals hij, met vele zorgen ook roemloos lief en leed gekend, de dagen vaak met pijn gevuld, door 't harde leven nooit verwend.

En wie aldus na moeizaam zoeken, van velen dankbaar kan getuigen, weet dat ook hij voor Hem, zijn laatste tere pen zal buigen.

Adres: Aan allen zij dus lof en gloor, om wat zij dromend driftig zochten. Weest dapper in het juiste spoor, de laatste naam blijft onbevochten.

Gust van Damme

#####

Genealogische bijdrage van de heer A.J. Leepel

Allereerst een correctie. In het artikeltje 'Archivaria' (Seghen Waert, april 1991) is jammer genoeg het woordje vóór weggefallen. Ongetwijfeld begreep u vast, dat het betreft de archiefstukken van vóór het jaar 1811...

De vraag wordt nog wel eens gesteld, wat nu het nut is van de genealogie. Bij een dergelijke vraagstelling heeft het geen zin om op te komen draven met de bewering, dat genealogie een soort hulp-wetenschap is. Het gaat ons alleen erom de voorouders te leren kennen en in dit geval heeft het betrekking op de vroegere inwoners van Zoetermeer en/of Zegwaard. We gaan zelfs nog een stapje verder. We willen bovendien ook de sfeer proeven, die in het verleden heeft geheerst. Het lijkt wel of juist in deze moderne tijd de 'hang' naar het verleden steeds groter wordt. Het is niet alleen een kwestie van noteren en uitwerken van gegevens, maar ook is het 'wel en wee' van de familie-leden in een gezin belangrijk. Misschien is het wat te verduidelijken door een voorbeeld te geven. Het valt ons op, dat in het tijdvak van 1811 tot 1920 veel kinderen levenloos geboren zijn. In een gezin van totaal vijftien kinderen zijn zes kinderen levenloos geboren en zijn drie kinderen binnen een maand na hun geboorte overleden. Vaak komt men drie a vier keer in een gezin dezelfde voornaam tegen. Vast en zeker zijn dan de eerste twee of drie kinderen kort na de geboorte overleden. Misschien vraagt u zich nu wel af of deze tendens alleen voor Zoetermeer of Zegwaard geldt. Het is landelijk. Een andere keer komen we hier op terug, maar u begrijpt wel, dat door de ouders van toen veel verdriet is geleden en we mogen nu zeker dankbaar zijn, dat de medische wetenschap zo met sprongen vooruit is gegaan.

Een geheel ander hoofdstuk, dat we bij ons onderzoek tegenkomen, is het vertrek uit beide gemeenten, speciaal als het een verhuizing betreft naar het Sint Joris Gasthuis te Delft of naar Rozenburg in de gemeente Loosduinen. De vraag komt nu aan de orde, of we dit wel in de publiciteit kunnen brengen. Zelf zou ik hier bevestigend op willen antwoorden, maar dan alleen voor de met name genoemde familie.

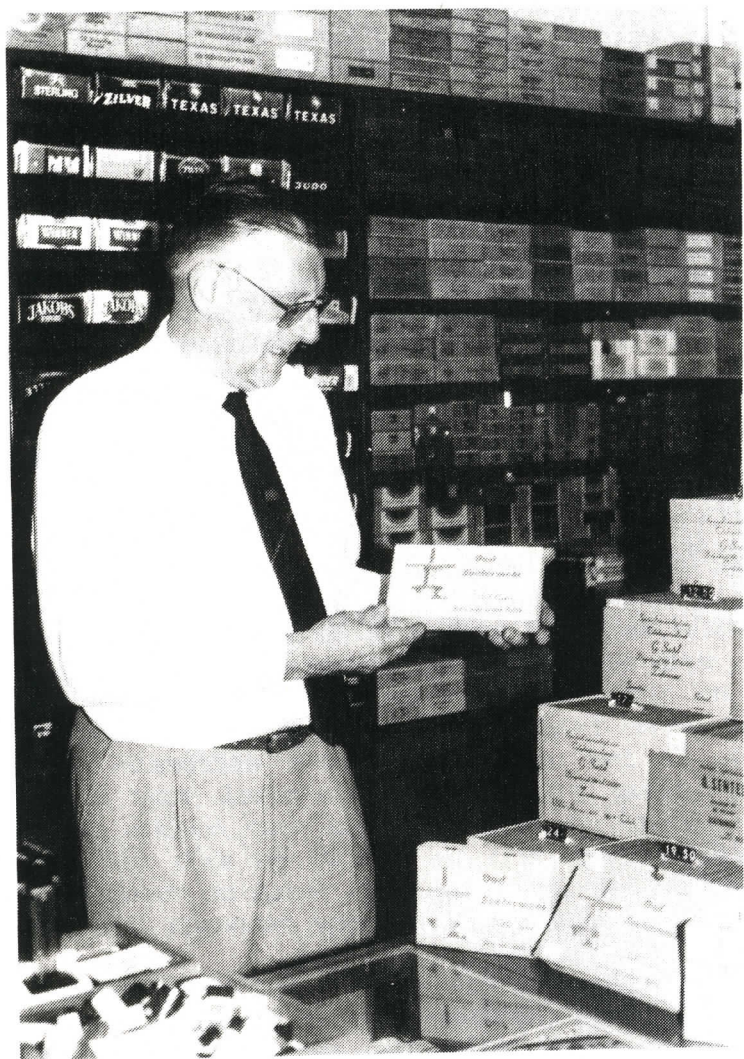
U merkt wel, dat we toch voorzichtig moeten omspringen met de door ons genoteerde gegevens!

U vraagt zich misschien wel eens af, of beide gemeenten in het reeds eerder genoemde tijdvak een prachtig decor zouden kunnen vormen voor een dorpsroman. Dit zou best kunnen, want de attributen -als ik het zo noemen mag- zijn aanwezig. Bij veel huwelijken in Zoetermeer en in Zegwaart zien we de veldwachter en de kastelein als getuigen optreden. Ook noteerden we een inwoner van Zegwaart, die maar liefst drie jaar in de gevangenis moest vertoeven. Ook heeft een heel droeve gebeurtenis plaatsgevonden, die uitmondde in de moord op een vrouw. Bij een andere gelegenheid komen we hier nog op terug.

We besluiten met nu eerst de honderdduizendste inwoner of inwoonster te verwelkomen. Het zou mogelijk kunnen zijn, dat de Gemeente Zoetermeer nog steeds in blijde verwachting is als u dit leest. Maar toch, welkom dus aan de honderdduizendste en de Gemeente Zoetermeer gefeliciteerd met dit heugelijke feit.

A.J. Leepel

#####

Interviewgroep 'Sprekend Verleden'

In gesprek met Geerlof Sentel

"Sigaren en pijptabak moet je 'proeven'; het is niet de bedoeling dat je inhaleert"

Wie het boekje 'Gebundeld Verleden' heeft gelezen, zal de naam Sentel al gauw verbinden met beurtvaart en expeditie. Als je weet, dat er uit dat geslacht iemand een sigarenzaak drijft in de Dorpsstraat dan is onze nieuwgierigheid gewekt en willen wij daar meer van weten.

De heer Sentel heeft ons vriendelijk ontvangen en heeft het allemaal netjes uit de doeken gedaan. Wij laten een korte samenvatting volgen:

Het begin

"Toen mijn vader trouwde, kwam hij direct in het beurtvaartbedrijf van mijn opa. Kort daarop werd hij ernstig ziek. Toen hij beter was, mocht hij geen zwaar werk meer doen, hij is toen tijdelijk gaan werken op het kantoor van garage Franx. Het beurtvaartbedrijf bleef wel in handen van mijn vader.

In maart 1933 zijn vader en moeder op advies van buitenaf met de sigarenhandel begonnen in het pand Dorpsstraat 64. Het was een slechte tijd, de verdiensten waren krap. De mensen in het dorp zeiden: "Waar beginnen ze aan?", want er waren al zeker vier sigarenwinkels in Zoetermeer en ook de kapper verkocht rookwaren. De concurrentie was dus groot. Mijn moeder stond er bij de opening in feite helemaal alleen voor. Zij wist van toeten noch blazan, maar het moet wel erg druk zijn geweest bij de opening.

De volgende generatie

Van de lagere school ben ik naar de ambachtsschool in Delft gegaan. Ik heb daar geleerd voor automonteur. Na de oorlog is mijn vader nog met auto's verder gegaan. Van de ambachtsschool kwam ik in het bedrijf. Ik heb zo'n twintig jaar op vrachtauto's gereden. Elk plekje en straatje in Nederland weet ik wel te vinden.

Pas in 1973 ben ik in de sigarenzaak gekomen. Toen heb ik het helemaal van mijn vader overgenomen. Het expeditie-

bedrijf werd overgedaan aan een neef.

Wat de concurrentie betreft, het volgende: Supermarkten en benzinestations verkopen ook tabakswaaren. Een pakje Cabalero kunnen de mensen daar ook wel kopen, maar ik kan ze laten kiezen uit b.v. 180 soorten sigarettenmerken, 160 soorten pijptabak, 500 soorten pijpen en een rijke sortering aanstekers.

Er was ooit sprake van dat de Dorpsstraat zou verdwijnen. De gemeente vond, dat ik maar weg moest uit de Dorpsstraat. Dat vond ik een kwalijke zaak. Je moet zo'n winkelstraat wel behouden en je zo specialiseren, dat de mensen toch naar je toe komen. Ik heb dit pand gekocht van Van der Tas, Ons vorige pand, Dorpsstraat 64, is afgebroken en de vrijgekomen ruimte is opgegaan in het Warenhuis Van der Tas."

Het eigen merk en de etalage

De heer Sentel verkoopt alle goede merken sigaren, ook heel dure, handgemaakte sigaren van f. 19,00 per stuk en dikke sigaren van f. 10,00. Maar hij voert ook eigen merken. Zo is er bij voorbeeld 'De Zoetermeertjes'.

"Ja, dat is een bestaand sigaartje, waar ik de naam aan heb gegeven. Ik heb ook sigaren met de molen hier aan de Stationsstraat en die heten 'Oud-Soetermeer'. Weet je, je begint met een merk en dat gaat steeds groter worden.

Er zijn ook fabrikanten die speciaal naar mij toekomen om een sigaar te promoten. Dat betekent, dat je goed bezig bent en dat is leuk.

Etaleren doe ik altijd zelf. Als vroeger de etaleur kwam, stond ik er altijd bij te kijken. Ik was eigenlijk altijd geïnteresseerd, ik wilde het zelf leren. Ik heb ook prijzen gewonnen met etaleren, zelfs een ereprijs tijdens het 700-jarig bestaan van Zoetermeer. In de etalage moeten de mensen kunnen zien wat ik allemaal te bieden heb. Een etalage moet verkopen, vind ik.

De sigaar

Met Kerst, Pasen en Pinksteren zijn de oudere mensen gewend geweest een goede sigaar te roken. Kijk, dit soort dingen verdwijnen. Ik weet nog wel, dat als er thuis een verjaardag was, er vijf of zes ooms allemaal een sigaar zaten te roken. De groep sigarenrokers is wel aan leeftijd gebonden, alhoewel de fabrikanten toch proberen de jonge rokers aan

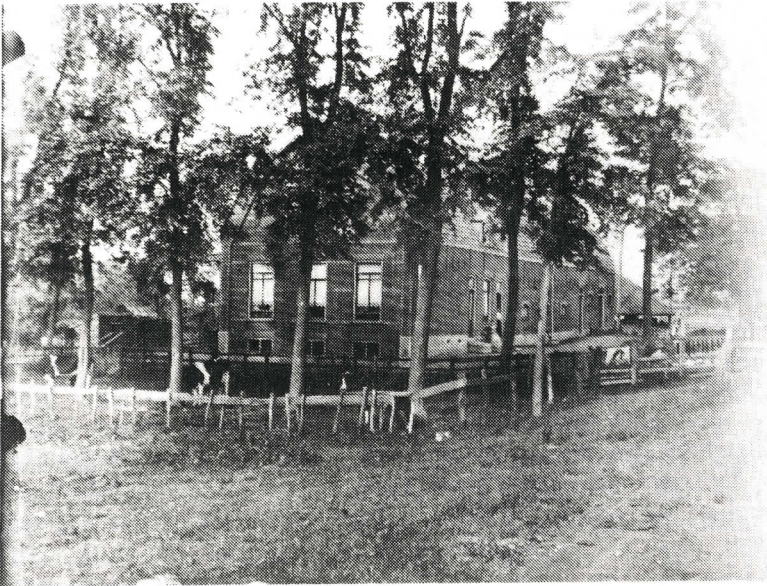
te trekken. Men zegt, dat roken slecht is en op een pakje sigaretten staat een waarschuwing. Van sigaren en pijptabak, daar hoor je nooit van. Deze artikelen moet je 'proeven'; het is niet de bedoeling dat je inhaleert.

Ik verkoop leuk sigaretten en shag iedere week, maar sigaren daar moet je je sterk voor maken. Je moet er uitleg bij geven hoe een sigaar in elkaar zit, of hij licht of zwaar is en wat voor type sigaar het is. De mensen willen voorlichting."

Tijdens het gesprek is wel duidelijk geworden, dat de heer Sentel zijn werk met veel plezier doet.

"Ja, je moet het wel met zin doen en niet met tegenzin. Ik heb twintig jaar langs de weg gezeten en dan zei men wel eens: "Dat je dat kan doen, van de ene op de andere dag overstappen naar zo'n winkel". Nou, ik heb er geen dag spijt van gehad."

#####

WORTELS HEBBEN, BROOD ZIEN, IN DE 'MEER'

Na -o.a.- mijn vijf verschenen artikelen over de droogmaking van de Zoetermeerse Meer werd mij gevraagd of er betreffende dat gebied nog aanknopingspunten zijn tussen dingen en mensen van nu en kavelaars van 1616. Deze vraag laat ik voorlopig onbeantwoord.

Een bezoek aan de familie Van Santen, sedert lang woonachtig op de even bekende witte boerderij aan de Meerpolderdijk (zie bijgaande foto, toen de boerderij nog niet wit was), leverde toch wel een paar aardige details op. Over wortels gesproken, in deze behuizing werd in het jaar 1901 mijn moeder geboren. Voordat mijn uit het Westland afkomstige grootouders Sonneveld-Van Gaalen zich eind vorige eeuw daar vestigden, was de boerderij ooit afgebrand en herbouwd. De ingesleten rode plavuizen van de keldertrap, die de brand had overleefd, wijzen naar een bouw van een paar eeuwen her. Een bezoek aan het Openluchtmuseum te Arnhem, waar vergelijkbaar materiaal werd bekeken, sterkte mevrouw Van Santen in deze opvatting. Genoemde boerderij met de bijbehorende percelen land is ongeveer gesitueerd ter plekke van het oudste kavelnummer twaalf. Mocht deze lokalisering juist blijken te zijn, dan vormt het geheel een onderdeel van het land dat destijds werd ingeloot door sinjeur Pieter Courten.

Deze werd, net als Pieter Meunix, bij de loting eigenaar van het hoogste aantal van de dertig kavels in de Meer, namelijk vier. Overigens had Courten als man die brood zag in indijken, met het laatste reeds enige ervaring opgedaan. Vier jaar tevoren verkreeg hij bij de verkaveling van de Beemster, samen met Willem Uffelings, twintig morgen nieuw land. Deze Uffelings verwierf daar gelijktijdig in z'n eentje nog veel meer en grotere grondstukken (1). Courten liet zich, zoals bekend, bij de verkaveling van 1616 vertegenwoordigen door Cornelis Ridders. Hij, Pieter de la Court de oude, was als protestant eind zestiende eeuw afkomstig van de Zuidelijke Nederlanden. Hij had in 1613 gekozen voor de stad Leiden ten behoeve van de vrije uitoefening van zijn beroep en handelszaken, waaronder de lakenfabricage, bezigheden die ik destijds in het vijfde artikel over de droogmaking van de Zoetermeerse Meer abusievelijk aan Jan Pellicorne toeschreef. Omstreeks 1618 werd zijn zoon

geboren, die als Mr. Pieter Courten bekend is gebleven. De heer Van Santen vertelde mij te weten, dat ooit een De Ridder eigenaar van zijn land was. Later zou nog een nazaat van laatstgenoemde in België woonachtig zijn geweest. Toch, hoewel zeer vaag, een aanknopingspunt met de zeventiende eeuw?

Overigens is er van een viertal anderen, die ook best wel brood zagen in investeren in bedijken en droogmalen, het nodige te zeggen. We zullen ditmaal onze aandacht op twee van hen richten.

Sinjeur Johannes de Laet (kavels 4, 16 en 19) werd in 1582 geboren te Antwerpen, een stad die in de eerste helft van de zestiende eeuw nog het bruisend centrum van de wereld was (2). Johannes had al op jeugdige leeftijd een zwak voor aardrijkskunde. We kunnen hem misschien het best omschrijven als een veelzijdige, Leidse geleerde. Een paar jaar na zijn bemoeienis met de Meer was hij lid van de Dordtse Nationale Synode van 1618 tot 1619. Hij was tevens bewindhebber van de Westindische Compagnie, waarvan hij de geschiedenis over enkele decennia in een serie van zeventien boeken beschreef. Voornamelijk ging het hier over de bezittingen van de Spanjaarden en de Portugezen. Hij was ook een actief medewerker aan een uit achtenveertig delen bestaande zakbibliotheek, bekend als de Elzevierse Republica. Deze serie gaf een staatkundige en geografische beschrijving van bepaalde landen. De Laet leverde tussen 1629 en zijn dood, twintig jaar later, o.a. de volgende delen: Nederland, Frankrijk, Pruisen, Spanje, Portugal, Polen, Litouwen, Turkije, Perzië en India.

Toen Hugo de Groot in 1643 zijn visie op de oorspronkelijke bewoners van (Zuid)Amerika publiceerde, reageerde De Laet hierop, in het Latijn, met een geschrift. De Groot diende De Laet vervolgens op felle wijze van repliek (3).

Caspar van Vosbergen, ridder, heer van Issellaer en Cats (kavel 11), een van de drie edelen onder de droogmakers. Hij was geëngageerd voor de stad Veere bij de landelijke Rekenkamer en tot 1603 bij de grafelijkheid van Zeeland. Daarna pensionaris van Veere tot 1609 en van die tijd af raadsheer in de Hoge Raad van Holland, Zeeland en West-Friesland. Van Vosbergen hield met een collega-raadsheer, Mr. Appolonius Schotte, de uitvoering tegen van een

besluit van 1607 van landsadvocaat Johan van Oldenbarnevelt ten aanzien van een paar uitgesproken contra-remonstranten. Beiden gaven voor dit gedrag een simpele verklaring in de Hoge Raad: zij waren lid van de raad om de eer van hun provincie te verdedigen. Hieraan zou afbreuk worden gedaan als zij zouden meewerken aan de executie van genoemd besluit. In Zeeland was men namelijk zeer afkerig van de leer van de remonstrant Arminius. Van Vosbergen hoefde overigens niet bang te zijn voor de gevolgen van zijn weigering. Hij hield m.i. wel een vinger in de pap als vertegenwoordiger bij de grafelijkheid en als lid van de ridderschap, waarvan de landsadvocaat in feite pensionaris was.

Tijdens zijn functie van raadsheer werd Van Vosbergen in 1618 door Prins Maurits naar Brussel afgevaardigd voor diens belangenbehartiging na de dood van zijn oudste broer Philips Willem. Kort daarna werd hij door de prins naar Orange gezonden om o.a. een aantal misstanden uit de weg te ruimen. Zo vernietigde hij de tol te Orpierre, een baronie van de prins in de Dauphiné. Hier werd nota bene voor Joden hetzelfde tarief geheven als voor wijn en varkens.

In 1626 werd hij voor Zeeland lid van de Staten-Generaal, terwijl zijn plaats in de Hoge Raad middels een akte van regres open bleef. Inmiddels was hij evenals zijn adellijke indijker-confraters, Jacob van Wijngaerden en Hendrik van Tuyl van Serooskerken, zeer actief op het diplomatieke vlak, hetgeen hem herhaaldelijk naar Frankrijk en Duitsland bracht. In 1630 stierf zijn vrouw, Barbara (van) Panhuis, in wie ik een zuster vermoed van Dr. Bartholomeus Panhuysen (van de kavels 14 en 15).

Gaspar stierf in hetzelfde jaar 1649 als Johannes de Laet en hij overleefde zijn oudste zoon Gaspar met negen jaar. Junior, ridder van St. Michiel en heer van Duivendijk, stierf in 1640 voor hij als gezant naar Venetië zou vertrekken (4).

-
- (1) Inv. Oud archief Beemster nr.4, f 47
 - (2) Fernand Braudel, 'Beschaving, Economie en Kapitalisme II', f 170, 1989 Uitg. Contact Amsterdam
 - (3) Biogr. Woordenb. G.D.J. Schotel letter L, f.26,27 Centraal Bureau Genealogie
 - (4) idem deel XX, f.396-398

BAKKERS WEDERWAARDIGHEDEN

Bij de opening van de tentoonstelling 'Bakken voor je brood' hoorde ik onderstaande leuke anekdotes (overigens betwijfel ik, of de personen-in-kwestie het ook 'leuk' vonden).

Bakker H. bezorgde in zijn jeugd brood enz. met paard-en-wagen o.a. op de Voorweg en in Wilsveen. Als hij bij een klant kwam, pakte hij zijn broodmand en liet de deur van zijn wagen open (dat kon toen nog!). Bij terugkomst deed hij de deur dicht, ging op het 'opstapje' staan of nam bij slecht weer plaats in de wagen. Als het paard de deur dicht hoorde slaan, sjokte hij zonder commando naar de volgende klant. Dat ging prima, totdat -terwijl de bakker nog bij de laatste klant in Wilsveen aan de deur stond- de wind de deur van de wagen dichtsloeg. Bakker H. kon mooi gaan lopen naar het dorp, waar paard en wagen hem bij de bakkerij stonden op te wachten.

Een andere bakker bezorgde, ook op de Voorweg, met de hondekar. Ook hier geen problemen, totdat een kat de Voorweg overstak op weg naar zijn 'thuishaven' aan de overkant van het water. Hond-met-kar er achteraan, maar in de haast nam de viervoeter de bocht wat te krap, zodat het gehele geval in de vaart kopje (en karretje) onder ging.

#####

OPROEP AAN VOGELKENNERS ONDER ONZE LEDEN

Geschiedenis heeft vele kanten. Een ervan is de planten- en dierenwereld.

Vooraf door de ontwikkeling tot stad is hierin veel veranderd. Ook landelijke invloeden deden zich gelden. In Zoetermeer zijn meer parken gekomen, waardoor er nu bosvogels voorkomen, die men hier vroeger niet of nauwelijks kende. Anderzijds zijn er vogels verdwenen of zeer zeldzaam geworden, men denke b.v. aan kerkuilen en ooievaars.

Verschillende leden van ons genootschap zijn ook lid van de Vogelwerkgroep Zoetermeer. Uit dit contact is de gedachte naar voren gekomen vast te leggen wat er nog bekend is over de natuur van vroeger, met de nadruk op VOGELS.

In dit verband zijn mededelingen bijzonder welkom. Als voorbeeld noemen wij een bericht over kerkuilen, die vroeger achter het Oude Huis hebben gebroed.

Dit soort mededelingen, zo mogelijk met plaats en tijd (ongeveer) en enige bijzonderheden, zijn schriftelijk welkom bij:

P.G.Hoefnagel, Dr.J.W.Paltelaan 164, 2712 RZ ZOETERMEER,
of bij: P.van den Dool, tel. 079 - 41 12 44.

#####

IMMIGRATIE UIT DE ZUIDELIJKE NEDERLANDEN

Vooraf na de val van Antwerpen in 1585, maar ook reeds daarvoor en nog lange tijd daarna, kwam een stroom vluchtelingen uit de Zuidelijke Nederlanden naar het noorden. Onder hen waren velen met grote kennis en vakmanschap. Bekend is de invloed die zij hebben gehad op de ontwikkeling van handel en nijverheid in steden als Amsterdam, Haarlem en Leiden. Zoetermeer blijkt echter ook een vleugje mee te hebben gekregen. In 'De Zuidnederlandse immigratie 1572-1630' van Dr.J.Briels staat namelijk op blz.22:

Vluchtelingen komen we ook verspreid tegen, o.a. te Amersfoort, Beverwijk, Edam, Heemstede, Hillegom, Hoorn, Medemblik, Purmerend, Rijswijk, Zaltbommel en Zoetermeer.

Zou de naam Vlamingstraat hiermede verband kunnen houden?

P.G. Hoefnagel

#####

VERSLAG van de ledenvergadering van het Historisch Genootschap Oud Zoetermeer, gehouden op 18 december 1990.

Aanwezig: 24 leden; afwezig met kennisgeving: mevrouw Brandhorst en de heren Van der Spek en Nijholt.

1. Opening

De voorzitter opent om 20.10 uur de vergadering en heet de leden welkom. Het afgelopen jaar heeft de vereniging goed in de belangstelling gestaan, met als hoogtepunten de dia- en filmavonden en tentoonstellingen. Publiciteit werd getrokken o.a. door de beeldtentoonstelling en de monumentendag, ook buiten Zoetermeer middels Radio-West.

Het volgend jaar zal het zevenhonderdste lid van de vereniging begroet kunnen worden, waaraan zeker aandacht zal worden besteed.

2. Verslag ledenvergadering 17 april 1990

De heer Van Noort vraagt naar de verrichtingen van de werkgroep 'Geschiedenis'. De voorzitter komt hier later op terug. Het bevreemdt mevrouw Moerman dat in de ledenvergadering eerst de kascommissie verslag deed en daarna de jaarrekening werd vastgesteld. De voorzitter kan niet achterhalen wat daarvan de reden is geweest, maar zal hieraan aandacht besteden. Naar aanleiding van de toezegging van een aantal oude films zal hiernaar nog navraag worden gedaan. Hierna wordt het verslag goedgekeurd.

3. Mededelingen van het bestuur

De cursus 'Oud Schrift' van de heer Grootveld is volledig bezet en is volgens de aanwezige cursisten zeer leerzaam.

Naar aanleiding van de vraag van de heer Van Noort kan de voorzitter mededelen, dat de werkgroep 'Geschiedenis' vastere vormen aanneemt. Men heeft zich voorgenoemen een boek te publiceren. Veel boeken over Zoetermeer blijken uitverkocht of kunnen niet worden herdrukt. Gepoogd zal worden rond 1992, of later, een boek over 'Zoetermeer 1935 tot heden' te publiceren.

Ook de werkgroepen 'Genealogie' en 'Interviews' hebben een stevige basis gelegd voor hun functioneren binnen het genootschap. De doelstellingen zijn geformuleerd, plannen zijn gemaakt.

Het museum kan zich verheugen op een groeiende belangstelling -vooral de scholen tonen interesse- voor de tentoonstellingen van het afgelopen jaar. De begeleiding van de scholen vindt voornamelijk plaats door de leden van het genootschap. Door middel van de leerlingen raken ook de ouders geïnteresseerd om met hen later nog eens terug te komen.

4. Begroting 1991

De heer Mellema geeft een uiteenzetting betreffende de begroting, gebaseerd op de administratieve gegevens van het afgelopen jaar en behandeling door het algemeen bestuur als eerste aanzet. De leden hebben de mogelijkheid voorstellen tot wijzigingen in te dienen. De AWZ mag zich verzekeren van brede steun door middel van donaties (geen contributie, zoals in de begroting genoemd). Op voorstel wordt de begrote contributie verhoogd tot (700 x f. 20,-) f. 14.000,-. Tevens deelt de heer Van Noort mede, dat een aantal adverteerders heeft afgehaakt. Na berekening bleken de papier- en de drukkosten hoger te liggen per pagina dan de advertentie-opbrengst per pagina. Het resultaat is nu zeseneenhalve pagina's advertenties à f.160,- in 1991 is totaal f.1040,-. Op voorstel van de heer Grootveld worden de opbrengsten van entreegelden van lezingen opgevoerd. Deze zullen worden begroot op f.300,-. Op voorstel van de heer Van Noort blijven de giften afzonderlijk op de begroting staan. De heer Van Tartwijk merkt op, dat op het ogenblik alleen de AWZ donaties kan ontvangen. Dit werkt voor de andere werkgroepen nadelig, mede omdat het onmogelijk is om aan te geven welke

werkgroep wordt gesteund. De heer Van Noord stelt voor een en ander eventueel te verduidelijken in 't Seghen Waert. De verworven rechten van de AWZ blijven volgens de voorzitter evenwel onaangetast. Het laatste punt zal een onderwerp van bespreking zijn binnen het algemeen bestuur.

PAUZE

Na de pauze gaat de penningmeester verder met het behandelen van de lastenkant van de begroting. In principe blijven vele posten gelijk aan 1990. Er zijn reserve posten voor toekomstige aanschaffingen. De tegenvallende kosten van het kopieerapparaat nopen tot verhoging. De heer Hoogland vraagt

zich af of een service-contract geen uitkomst biedt? Er zal nader worden geïnformeerd.

Naar aanleiding van het indienen van de concept-beleidsnota van de inter-vieu werkgroep vraagt de heer Van den Burg wanneer deze wordt behandeld. Hierin wordt namelijk een bedrag van f.550,— genoemd. De penningmeester zet uiteen dat 1991 als uitgangspunt is gekozen en een vervolg vindt in de volgende jaren. In het bedrag van f.550,—, dat minimaal is, werd ook de bandopname apparatuur opgenomen. Deze zal uit de post 'toekomstige aanschaffingen' worden bekostigd. Na enige discussie wordt op voorstel van de heer Grootveld de post verhoogd tot een bedrag van f.350,—.

Ondanks het concept-beleidsplan van de werkgroep genealogie blijkt dat het huidige bedrag geen verhoging heeft ondergaan, dus ontoereikend is, aldus de heer Van Tartwijk. Op voorstel van de voorzitter kunnen de leden er mee instemmen de begrotingspost te verhogen tot f.750,—.

Mevrouw Moerman vraagt naar de stijgende kosten van het telefoongebruik. Volgens de penningmeester is het gebruik moeilijk in te schatten en daarom is de f.400,— gehandhaafd.

De post 'vergaderingen' is verhoogd tot f.1250,—. Een aantal leden vindt dit een forse verhoging. De penningmeester heeft dit bedrag begroot uit de administratieve gegevens van het afgelopen jaar, waarin o.a. de kosten van bijeenkomsten en nieuwjaarsreceptie zijn opgenomen. Met instemming van de aanwezige leden wordt de post teruggebracht tot f.600,—. Een aantal gebreken, zoals het eerste kopje koffie gratis bij lezingen, nieuwjaarsreceptie etc., zullen nader worden bezien door het bestuur.

Mevrouw Moerman ziet een huurverhoging aankomen als meer ruimte in 't Oude Huis wordt verkregen. De heer Grootveld kan mededelen, dat uitbreiding van de benedenruimte met gesloten beurs zal geschieden. De bovenkamers komen gedeeltelijk ten laste van van het genootschap maar dit speelt nu nog niet. De leden van AWZ zien onduidelijkheden betreffende de werkgroepen. Nu de andere werkgroepen een eigen budget krijgen, ontstaat er een onduidelijk beeld in hoeverre dat wordt besteed. De AWZ heeft namelijk een begroting met een aantal uitgesplitste posten, die in het algemeen bestuur worden begroot. De werkgroepen besteden hun budget in principe vrij. De voorzitter vindt, dat de verantwoordelijkheid in hoeverre de bestedingen plaatsvinden, bij de werkgroepen ligt. Te zijner tijd zullen alle werkgroepen een begroting krijgen, welke meer is uitgesplitst. Ook dit zal mede in het beleidsplan worden opgenomen en besproken in het algemeen bestuur. Dit laatste punt is in de opbouwfase, aldus de voorzitter.

Na deze voorstellen tot wijziging wordt de post 'reservering aanschaffingen' van f.1040,— verhoogd tot f.2240,—.

De voorzitter resumeert dat de begroting behoorlijk is bijgesteld. Uitgaven die van ouds gegroeid zijn, zullen worden beperkt. Het bestuur zal zich sober opstellen en prioriteiten stellen. Hij bedankt de leden voor hun inbreng staande de vergadering.

5. Beleidsnota, stand van zaken

Een aantal concept-plannen van de diverse onderdelen van de vereniging zijn

ontvangen. Op korte termijn zal het bestuur deze bespreken en vragen beantwoorden. Er zal worden gestreefd naar behandeling van het beleidsplan in de voorjaarsvergadering.

Het algemeen bestuur zal op korte termijn een standpunt bepalen over meer algemene zaken binnen het genootschap, waarop de leden eventueel kunnen reageren. Mogelijk is een beknopte weergave mogelijk in 't Seghen Waert.

Hierna volgt een uiteenzetting van de heren Van den Burg, contactpersoon van de werkgroep Interviews en Van Tartwijk, voorzitter van de werkgroep Genealogie en Heraldiek.

Na deze betogen vraagt de voorzitter de aandacht voor het volgende: Mevrouw Moerman spant zich al jaren in als redactielid van 't Seghen Waert, ons verenigingsblad. Zij zorgt ervoor dat de kopij op tijd wordt aangeleverd, wordt verwerkt en zijn weg vindt naar de drukker. Wij willen haar bedanken voor haar inzet en hiermee een cadeau overhandigen als blijk van waardering in de afgelopen jaren. Tevens spreekt hij de hoop uit, dat zij dit werk nog vele jaren zal blijven doen.

6. Rondvraag

De heer Van den Dool vraagt of de vereniging heden actief leden werft. De voorzitter deelt mede, dat er geen campagne of iets dergelijks wordt gevoerd. Ondanks dat kan de heer Van Noort mededelen, dat alleen uit publiciteit van de vereniging het aantal leden groeit met vijftien tot twintig per maand. Als er geen stagnatie optreedt, aldus de voorzitter, zullen via de gebruikelijke kanalen leden worden geworven, onder andere op bijeenkomsten, bij museumbezoek en speciale evenementen.

De heer Grootveld verzoekt om niet alle lezingen en dergelijke op dinsdag te houden, zoals afgelopen jaar is gebeurd. Het bestuur zegt toe, dat ook andere dagen nu in aanmerking komen.

De heer Van Noort vraagt of er misschien meer familie-reeksen of genealogieën in 't Seghen Waert kunnen worden gepubliceerd? De foto's, ooit gepubliceerd in Het Streekblad onder de titel Wie Wat Waar, kunnen aanleiding geven tot een korte stamreeks.

De heer Collenteur vraagt naar de voorjaarsexcursie. De voorzitter deelt mede, dat een kastelentocht naar Gelderland of Brabant in het vat zit. Mevrouw Brandhorst en heer Van Domburg zullen een en andere mede voorbereiden. Tevens zal de excursie naar Boskoop, die dit jaar niet kon doorgaan, plaatsvinden.

De heer Vollebregt vindt het jammer, dat het onderwerp van de werkgroep Geschiedenis zijn aanvang niet heeft genomen met het jaartal 1900. De voorzitter verduidelijkt dat als uitgangspunt 1935 is gekozen, omdat toen de samenvoeging van Zegwaart en Zoetermeer heeft plaatsgevonden. Rond 1965 is Zoetermeer aangewezen als groeikern en in 1995 zal consolidatie plaatsvinden: drie breekpunten in de geschiedenis van Zoetermeer.

7. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering met de opmerking, dat veel zaken aan de orde zijn geweest. Hij bedankt de leden voor hun inbreng en wenst iedereen prettige dagen toe.

H.Windmeijer, secretaris

JAARVERSLAG - 1990

Leden

Na het jubileumjaar heeft het ledental zich in een stijgende lijn voortgezet. Al was de groei niet zo spectaculair als in 1989, hebben wij toch 90 nieuwe leden mogen verwelkomen. Het aantal naderde bijna de 700 leden. De leden hebben vaak gebruik gemaakt naast hun contributie een vrijwillige donatie te geven o.a. aan de Archeologische Werkgroep. Mede door deze bijdragen hebben de leden het werk van de vereniging mogelijk gemaakt.

Bestuur

In de voorjaarsvergadering zijn de heren van Wieringen (voorzitter) Grootveld (secretaris) en van Noort afgetreden. De laatst genoemde maakte respectievelijk 8 en 19 jaar deel van het bestuur. Tussentijds was de penningmeester mw. Lieverse afgetreden. De voorzitter was herkiesbaar, werd herkozen en zal de komende 3 jaar het voorzitterschap voortzetten. Daarnaast zijn de heren Windmeijer en Mellema tot nieuwe secretaris en penningmeester gekozen. Tot het algemeen bestuur zijn eveneens de voorgestelde kandidaten mw. Vrouwenfelder en dhr. Klos toegetreden.

Activiteiten

- Museum

(Zie het jaarverslag van het museum)

- Archeologie Werkgroep Zoetermeer

Dit jaar vierde de archeologische werkgroep haar 12½ jubileum. Mede door hun voorbereidend werk en hun enthousiasme werd de tentoonstelling "Gevonden voorwerpen" een succes. De werkgroep heeft zich gesplitst in "functionele groepen" welke ieder een deel van een onderzoek op zich nemen. Gegevens van diverse opgravingen zijn ingevoerd in de computer. Het archief onderzoek naar Reguliersdam en Palensteyn worden voortgezet. De vondsten in het depot zijn gefotografeerd, geregistreerd en opnieuw ingepakt. (Uit het jaarverslag AWZ)

- Werkgroep Genealogie en Heraldiek

De vijf inloopavonden vormde dit jaar een belangrijke activiteit van de werkgroep, zowel voor informatie van specifieke Zoetermeerse aard als voor beginnende en gevorderde genealogen en de heraldiek. In mei is de werkgroep zich gaan richten op het voorgeslacht van Zoetermeerse en Zegwaartse families vanaf de 17e eeuw tot 1900. Om de geschiedenis van Zoetermeer op schrift te stellen is de genealogie een hulpmiddel om meer te weten te komen over het wel en wee van de bevolking. Er is een begin gemaakt in het gemeente archief van Zoetermeer deze gegevens boven tafel te krijgen. De aanleg van een knipselarchief van familie advertenties zal zich alleen richten op Zoetermeer.

- Interviewgroep "Sprekend Verleden"

Dit jaar is de werkgroep middels een oproep in het verenigingsblad uitgebreid tot 8 leden. De werkgroep heeft zich wederom dit jaar zeer verdienstelijk gemaakt. Vooral de interviews van degenen die de oorlog actief hebben meegemaakt waren waardevol. Zij hebben een bijdrage geleverd voor het boek "Over de oorlog gesproken" en de gelijknamige tentoonstelling. Er een start gemaakt voor de interviews van een nieuwe tentoonstelling over de bakkers. Verder is veel aandacht besteed aan de uitwerking van de 27 interviews van dit jaar. Het uitwerken is zeer arbeidsintensief, één uur handopname kost ongeveer 8 uur aan uitwerken. (Uit het jaarverslag Interviewgroep)

- Werkgroep Geschiedenis

De werkgroep geschiedschrijving is dit jaar van start gegaan. De werkgroep heeft tot doel gesteld een onderzoek te doen naar het samen gaan van Zoetermeer en Zegwaart in 1935, het aanwijzen tot Groeikern in 1965, en het uitgroeien tot een stad van 100.000 inwoners.

- Lezingen

Op veler verzoek werden in februari wederom oude films vertoond. De thema's waren o.a. de bevrijdingsfeesten, de jaren '50 en de beurtvaart van de Fa. van der Spek. Een overvol "Kruispunt" aan de Osyiaan was het gevolg.

In maart hield dhr. A. Holla een interessante lezing over heraldiek. Aan de hand van dia's werd het ontstaan en gebruik van het familiewapen geschetst. Hierna volgde in mei de lezing van mw. B. Koopmans. Zij gaf uitleg middels dia's over divers bouwstijlen in binnen en buitenland. Ook de plaatselijke bouwstijlen kwamen aan de orde.

Dhr. van Noort gaf in oktober een lezing over het beleg en ontzet van Leiden. Vooral de krijgshandelingen tussen Geuzen en Spanjaarden rondom Zoetermeer en het voormalige Zegwaart gaven de aanwezige een duidelijk beeld van de verwickelingen rond 1574.

De dia-presentatie Oud en Nieuw Zoetermeer verzorgt door de heren Hoogland, Klos en van Wieringen trok zeer veel belangstelling. Door recent gemaakte dia's kreeg men een beeld alwaar de historisch foto werd gemaakt. Eveneens werden groepsfoto's uit jaren '50 vertoond, ter vermaak van de aanwezige.

Als laatste lezing in 1990 gaf in november de stadsarcheoloog van Den Haag dhr. Waasdorp een uiteenzetting over de archeologische vondsten in het duingebied van Den Haag. Verder kwam ter sprake de werkwijze van de Dienst in al zijn facetten.

- Excursies,

In maart werd een excursie naar Gouda georganiseerd. Bezocht werden de "Goudse Glazen" in de Sint Janskerk en daarna het gotisch stadhuis.

In juni werd na de lezing over bouwstijlen met Botine Koopmans een wandeling gemaakt door het Statenkwartier in Den Haag. Op deze wandeling kon men de diverse ontwikkelingen in bouwstijlen aanschouwen met deskundige uitleg. In het kader van "Kerkepad-1990" werd een excursie naar Xanten gemaakt.

- Overige activiteiten

Ook dit jaar werd de monumentendag georganiseerd in samenwerking met de gemeente Zoetermeer. De gemeente opende in het kader van de tweejaarlijks te organiseren buitenexpositie een beeldentuin achter het Museum. Het thema van deze beeldentuin was "Monumenten en beeldende kunsten" en werd verzorgd door zes kunstenaars.

In het voorjaar heeft er overleg plaatsgevonden tussen historische verenigingen in de regio.

In het najaar startten 16 cursisten de cursus "Oud Schrift" onder leiding van dhr. Grootveld.

Besluit

Dit jaar is voor het museum de vaste aanstelling van de conservator een belangrijke ontwikkeling geweest. Voor de vereniging maken de werkgroepen een ontwikkeling door die zeer ten gunste van de vereniging komt. De leden kunnen zich middels deze werkgroepen actief opstellen voor het behoud van en het uitdragen van de historie van Zoetermeer.

The Personal Touch

Mannenkleding is een zaak van common sense en personal touch. In de keuze van een kostuum schemert de persoonlijkheid van de drager door. Van Waay vertaalt mode en styling naar persoonlijke smaak.

van waay
Fashionhouse for men

DORPSSTRAAT 163 1/2 - ZOETERMEER

☎ 079-163910

Superieure elegante kleding

- * Lady Arrow
- * Betty Barclay
- * Gil Bret
- * Elvi Couture
- * Frankenwälder
- * Freya
- * Gardeur
- * Marcelle Griffon
- * Hucke/Ravens
- * Roberto Sarto
- * Seda Modell
- * Gerry Weber

van waay

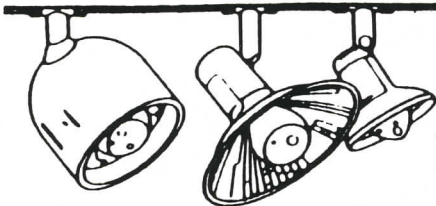
mode - Zoetermeer

Dorpsstraat 89-91

Tel. 079-163167

500m² verlichting in Zoetermeer

Vele mogelijkheden en toepassingen. Zowel in modern als klassiek!

Kortom een bezoek waard!

Interieurverzorging
Kleinmeubelen
Verlichting

Zoetermeer:
Dorpsstraat 198
Telefoon 079 166488

TAXI

ROLSTOELVERVOER

ZIEKENVERVOER

SPECIAALVERVOER

079 - 51.51.51

vanderstik

KERKENBOS 1-9, 2715 RP ZOETERMEER

van Oosterom
schoen & mode

dorpsstraat 107
telefoon 16 30 29
zoetermeer

en
comfort

FAMILUX

2 SPECIAALZAKEN ONDER ÉÉN DAK

FAMILUX

Huishoudspeciaalzaak

babyhallen

Babyspeciaalzaak

ROOS - DORPSSTRAAT 156 - TELEFOON 163103

VOLLEBREGT

DORPSSTRAAT 127 — ZOETERMEER
EMMAPARK 88 — PIJNACKER

**KWALITEIT IS ECHT
BIJ SLAGER VOLLEBREGT!**

Voor f. 200,— kassabonnen ontvangt U gratis:

500 gram leverworst

of

500 gram gekookte worst

Sanitair • Wand- en vloertegels • Bouwmaterialen • Badkamers • Elektrische materialen en tuin gereedschappen
Ijzerwaren • Gereedschappen • Behang • Verf • Hout • Energie zuinigke bachelors • Open haarden
Verhuur afdeling enz

BLEISWIKSEWEG 11

ZOETERMEER

TEL 079 310700

Uw pand verkopen?
Bel Van der Spek!

van der spek

MAKELAARDE VERZEKERINGEN HYPOTHEKEN TAXATIES

DORPSSTRAAT 50 (r.o. OUDE KERK)
2712 AM ZOETERMEER. 079-167771*

SPECIALITEIT IN LUXE LEDERWAREN

Dorpsstraat 83, Zoetermeer.
Tel. 16.31.65.

KOOT

oud papier lompen
en metalen
afzet containers
beschikbaar

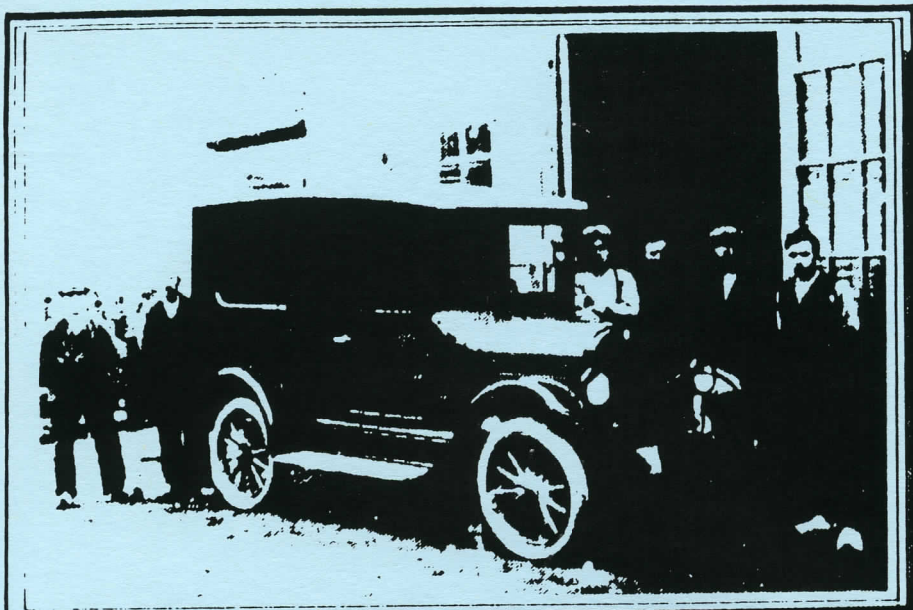
VLAMINGSTRAAT 30
2713 RS ZOETERMEER

TEL. 079-164196

INHOUDSOPGAVE

Nieuwe leden	2
Excursies	4
Toelichting activiteitenkalender	5
Activiteitenkalender	6
Agenda ledenvergadering 28 mei '91	7
75 jaar Nicolaaskerk	9
Werkgroep Genealogie	11
Interviewgroep 'Sprekend Verleden'	15
Over wortels en brood in De Meer	18
Bakkerswederwaardigheden	21
Oproep aan vogelkenners	22
Immigratie uit de Zuidelijke Nederlanden	22
Notulen ledenvergadering 18-12-'90	23
Jaarverslag 1990	26

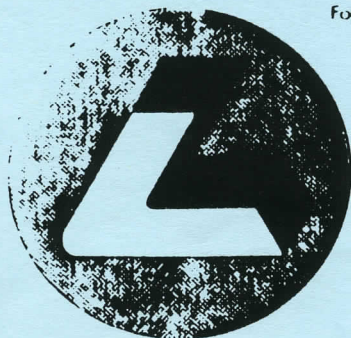
#####

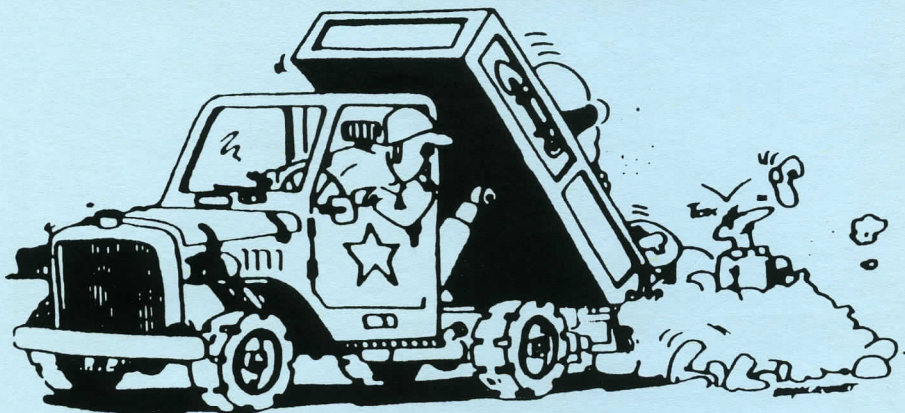
Lamboo, in 1918 gestart als wagenmakerij.
De foto toont één van de eerste bestel-
wagens (boter, kaas & eieren) gebouwd op
Chevrolet -1921-

B.V. Carrosseriefabriek Joost Lamboo

Fokkerstraat 9 2722NH Zoetermeer Tel 079-316400 Telex 33241

HET AVONTUUR BEGINT BIJ DE DUMP

- CAMPINGSPOORT
- SCHIETSPOORT
- WERKKLEDING
- CAMPINGGAS
- DARTSPORT
- MESSEN
- LEGERKLEDING
- VRIJETIJSKLEDING

de dump
de herwinen
dorpsstraat 66 zoetermeer

079-
163551